

TAMPEREEN KAUPUNGIN NUORTEN TYÖLLISYYSOHJELMA 2024–2026

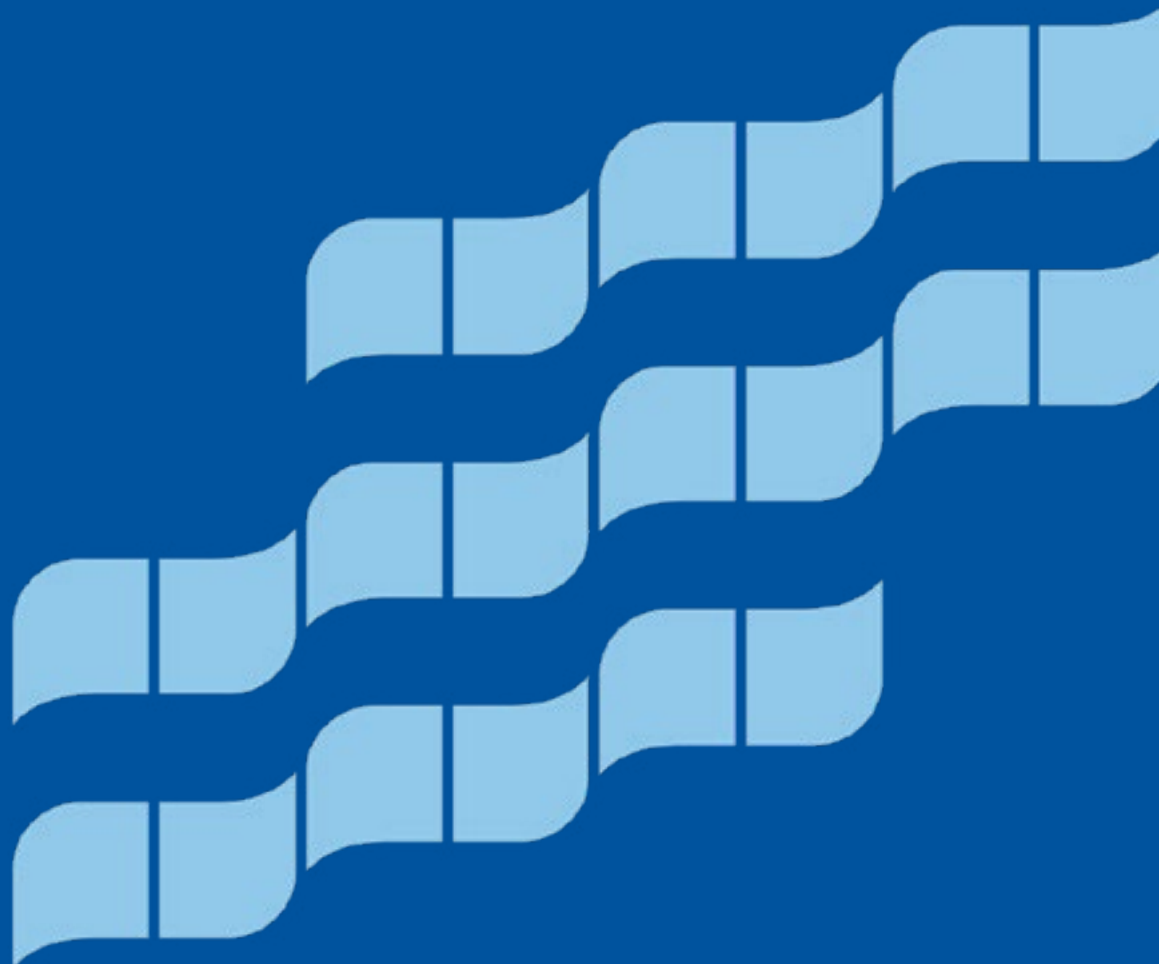

Valmistelijat:
Robert Arnkil ja Ilkka Peltomaa

Sitaatit: Vuoden 2023 Vaikuta! -päiviltä kerättyjä 9.
luokkalaisten nuorten kommentteja työstä

Taitto: Hanna Kirmanen ja Taru Halme

Kannen kuva: Olli-Pekka Latvala, Visit Tampere
Takakannen kuva: Laura Vanzo, Visit Tampere

Sisällys

Esipuhe	1
Työllisyysohjelman lähtökohdat	2
Työelämän murros – mahdollisuudet ja huolenaiheet	2
Tampereella on hyvät mahdollisuudet kohdata murros	4
Saumaton työelämäkasvatuksen polku ja laadukas työuran aloitus	4
1. Työelämään – Työelämä- ja yrittäjyyspolun vahvistaminen	6
Yritteliäs Tampere - Työelämäpolun luominen	6
Työelämäviikko	6
2. Työ käyntiin – Hyvä työuran ja yrittäjyyden käynnistäminen	7
Hyvä startti nuorille työelämään ja yritysysteistyön vahvistaminen	7
Oma Oppaan käytön lisääminen ja kehittäminen	8
Työllisyys- ja kasvupalvelut Startup -toiminnan edistäjänä	8
3. Tampereen kaupunki esimerkillisenä nuorten työllistäjänä	10
Työllisyys ja kasvupalvelujen rekrytointipalvelut nuorten tukena	10
Kesäduuni-kampanja	10
Kesätyöseteli	10
Löydä Kesäduuni! -tapahtumat	11
Kesäyrittäjyysseteli	11
Nuorisopalveluiden kesätyöharjoittelu	11
Yhteistyö välityömarkkinoilla	11
Nuoret ja SIB-hanke	12
Nuorten työllisyysohjelma ja Tampereen Älykaupunki kaupunkilaisille -ohjelma	13
Kotoutuminen ja nuoret	13
Monikielinen neuvonta Mainio	13
International House Tampere	14
Ohjaamo nuorten työllisyyttä edistävän vuoropuhelun edistäjänä	14
4. Ohjelma eläväksi – Nuoret mukaan!	15
Viestintä ja markkinointi	15
Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto	15
Monikanavaisuus ja vuorovaikutteisuus ohjelman toteuttamisen tukena	15
Nuorten työllisyysohjelman toteutuskartta	17
Liitteet	18

Esipuhe

Nuorille hyvät eväät elämään ja sujuva työuran käynnistys

Tampereen kaupungin nuorten työllisyysohjelman tavoitteena on tehdä Tampereesta Suomen paras työelämäkasvatuksen, osaamisen ja työllisyyden kaupunki. Tarkoituksena on kokeilla uudenlaisia toimintatapoja nuorten työllisyyden edistämiseksi. Ohjelman keskeinen idea on vahvistaa olemassa olevan, mutta liian hajanaisen nuorten palvelujen verkoston yhteistyötä. Ohjelma rakentaa nuorille hyvään yhteistyöhön perustuvan työelämäpolun peruskoulusta työuran käynnistämiseen. Nuoria on osallistettu ohjelman laadinnassa.

Aloite nuorten työllistämisohjelmasta tuli Tampereen nuorisovaltuustolta vuonna 2022 ja kaupunki antoi ohjelman valmistelun Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalveluille. Valmistelutyötä on

vuoden 2023 aikana tehty laajasti sivistustoimen ja työllisyyden edistämiseen liittyvien tahojen ja nuorten kanssa.

Ohjelma tukee Tampereen 2030 kaupunkistrategian, TE-uudistukseen laaditun palvelustrategian ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaista eri toimijoiden yhteistyön kehittämistä sekä tiedolla johtamista. Ohjelmakokonaisuutta hallinnoi ja seuraa ohjausryhmä, johon kuuluvat Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelut, sivistystoimi, Kauppakamari, Tampereen nuorisotoimi ja nuorisovaltuusto. Ohjelmatyö on avaus jatkuvammalle kehitystyölle. Ohjelmaa koordinoi Ohjaamo Tampere.

Kiitos jokaiselle työllisyysohjelman valmisteluun osallistuneelle.

Regina Saari
Työllisyysjohtaja
Työllisyys- ja kasvupalvelut

Työllisyysohjelman lähtökohdat

Työelämän murros – mahdollisuudet ja huolenaiheet

Ohjelma on tarpeen siksi, että työelämä on murroksessa. Megatrendit, kuten globalisaatio, ekologinen siirtymä, digitalisaatio, etätyön ja epätyypillisten työsuhteiden lisääntyminen sekä väestön ikääntyminen muokkaavat työmarkkinoita, työn tekoa, työuria, asenteita ja osaamistarpeita.

Kohtaanto-ongelma alle 30-vuotiaiden nuorten osalta on viime aikoina kasvanut jonkin verran Tampereella. Tilastojen (liite 1 ja 2) mukaan alle 30-vuotiaiden työttömyys laski Tampereella selvästi vuodesta 2020 alkaen, mutta on 2023 nousut jonkin verran, kuten myös Oulussa ja Turussa. Pitkäaikaistyöttömyys (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömät alle 30-vuotiaat) on Tampereella laskenut selvästi vuodesta 2021, mutta loppuvuonna 2023 on lievää nousua, kuten on ollut myös esimerkiksi Oulussa.

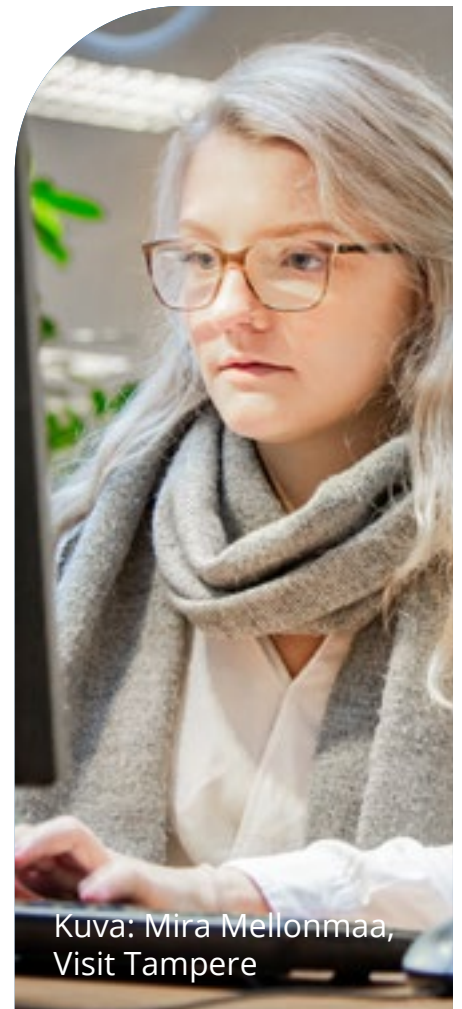
Keskeinen vastaus kohtaanto-ongelmaan on osaamisen kehittäminen ja osaamisen osuvuus työelämän rekrytointitarpeisiin, johon tarvitaan työllistymiseen liit-

tyvän ekosysteemin uudenlaista yhteistyötä. Tarvitaan uusien valmiuksien luomista, muuntokoulutusta, ammatinvaihtoa, rajatumpien tutkintokokonaisuuksien kehittämistä ja avoimen yliopiston tarjonnan lisäämistä. Tampereen kasvussa vieraskielisten osuus on jatkuvasti kasvanut, siksi kansainvälistymistä ja työperäistä maahanmuuttoa ja hyvää kotouttamista on vahvistettava. Tarvitaan myös hyvät toimintatavat nuorten työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Tarvitaan nuorten koulutuksen aikaisen työelämäkasvatuksen, työelämäpolun ja työelämässä tarvittavan

Työelämän ja työmarkkinoiden muutokset tarjoavat uusia mahdollisuuksia, mutta herättävät nuorissa, perheissä ja yrityksissä myös huolta. Tämän vuoksi tarvitaan nuorten ajantasaisen, motivoivan ja rehellisen työelämä tiedouden, työelämään ja työnhakuun liittyvien taitojen sekä positiivisten ja laadukkaiden työelämäkokemusten vahvistamista.

osaamisen vahvistamista. Ensimmäiset työelämäkokemukset ovat nuorille niin asenteiden kuin taitojenkin osalta todella tärkeitä, siksi on tarpeen saada työpaikat ja työnantajat mukaan tarjoamaan tietoa, perehdytystä ja hyviä ensimmäisiä työkokemuksia. Juuri näihin kysymyksiin Nuorten työllisyysohjelma on pureutmassa.

Kuva: Mira Mellonmaa, Visit Tampere

”Kouluissa pitäisi kertoa eri töiden monipuolisuudesta ja siitä, että joka työ on tärkeä”

Vetovoimaisena, innovatiivisena ja nuorekkaana kaupunkina Tampere on hyvässä asemassa kohtaamaan nämä muutokset. Tampereen kaupungin strategian 2030 mukaan tärkeitä kaupungin uudistumisen tekijöitä ovat hyvinvoinnin turvaaminen, toimintakyky työn murroksessa, kestävä ekologinen siirtymä ja digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen.

Tampereella on hyvät mahdollisuudet kohdata murros

Tampereen kaupunki edistää toiminnallaan YK:n Agenda2030 kestävä kehityksen tavoitteita, joissa tähdätään tasapainoon ekologisen, inhimillisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyden suhteen. Tampereen kaupunki on myös valmistautunut työvoimapalveluiden kunnallistamiseen. TE-palvelustrategiassa 2025–2030 korostetaan yli sektorirajojen tapahtuvaa ekosysteemyhteistyötä. Digitalisaation hyödyntämistä ja tiedolla johtamista edistetään Älykaupunki kaupunkilaisille

-kehitysohjelmalla ja sen lipulaivahankkeilla.

Nuorten työllisyysohjelma tukee osaltaan kaupunkistrategian, työllisyyden palvelustrategian ja kestävä kehityksen tavoitteiden mukaista ekosysteemyhteistyön kehittämistä sekä tiedolla johtamista.

Saumaton työelämäkasvatuksen polku ja laadukas työuran aloitus

Tampereen kaupungin nuorten työllisyysohjelman keskeisin tavoite on vahvistaa nuorten työllistyvyyttä edistävän ekosysteemin yhteistyötä.

Tampereella on runsaasti toimijoita ja kokemusta nuorten työllistyvyyden edistämiseen liittyen, mutta toiminta on edelleen liian siiloutunutta. Palveluprosessit katkeilevat ja toimijat eivät aina tunne riittävästi toisiaan ja toimijoissa on runsaasti vaihtuvuutta. Nuorten työllisyysohjelman keskeisin idea on vahvistaa olemassa olevan, mutta liian hajanaisen ekosysteemin yhteistyötä. Ohjelman tavoitteena on myös tuottaa uusia palveluinnovaatioita ja kokeilla uudenlaisia toimintatapoja.

Ohjelman päätyttyä 2026 Tampereen nuorten työllistämiseen liittyvä ekosysteemi toimii paremmin yhteistyössä ja ekosysteemisen johtamisen ja yhteistyön jatkokehitystarpeista tiedetään enemmän. Näiden tulosten arviointi toteutetaan ohjelman monitoimijaisissa työpajoissa, joissa ovat edustettuina Tampereen kaupunki ja työvoima- ja kasvupalvelut, koulutusmaailma, yritykset, kolmas sektori ja nuoret. Kullakin kampanjakokonaisuudella on myös omia vaikuttavuuden seurannan tapoja ja indikaattoreita.

Nuorten työllisyysohjelma kohdistuu 15–30-vuotiaisiin. Toimenpiteitä on myös varhaisemmissa työelämäpolun vahvistamisen vaiheissa. Ohjelma toteutetaan vuosina 2024–2026. Ohjelma käynnistetään helmikuussa 2024 neljänä temaattisena kampanjakokonaisuutena, jotka toimivat yhteistyössä, mutta myös omina kokonaisuuksina.

Vuoden 2024 marraskuussa järjestetään moninäkökulmainen kampanjoiden yhteinen väliarviointityöpaja, jossa tehdään tarpeelliset muuntelut ja lisäykset kampanjoihin. Vuoden 2025 lopussa tilannetta arvioidaan uudelleen ja 2026 lopussa arvioidaan kampanjan tulokset kokonaisuuksina.

Nuorten työllisyysohjelman toteutuskartta on ohjelman lopussa.

Ohjelma käynnistyy seuraavilla kampanjakokonaisuuksilla:

1. Työelämään

Työelämä- ja yrittäjyyspolun vahvistaminen

2. Työ käyntiin

Hyvä työuran ja yrittäjyyden käynnistäminen

3. Tampereen kaupunki esimerkillisenä nuorten työllistäjänä

4. Ohjelma eläväksi Nuoret mukaan!

Ohjelman kampanjamaisuus tarkoittaa sitä, että ohjelman suunnittelussa on tunnistettu neljä työllisyyden edistämisen ja yhteistyön kannalta tärkeää kampanjakokonaisuutta, joilla ohjelma käynnistetään.

Ohjelman toteutuksen aikana ollaan avoimena ohjelman muuntelulle sekä mahdollisille uusille teemoille, jotka osoittautuvat tärkeiksi. Maailma muuttuu ja yhteiskunnan sekä työelämän murroksen asioita voi etukäteen nähdä vain osittain. Vuosina 2024–2026 toteutetaan ja vakiinnutetaan myös monia julkisten palvelujen rakennemuutoksia (hyvinvointialueet ja työvoimapalvelujen siirtäminen kuntiin).

Nuorten työllisyysohjelma voi osaltaan tukea muutoksien toteutusta.

Ohjelma on elävä. Vuosittain kampanjakokonaisuudet raportoivat tuloksistaan ja yhteistyöstään yhteisissä ja omissa työpajoissa sekä viestinnän kautta. Yhteisissä Ohjaamon järjestämissä työpajoissa arvioidaan tuloksia monipuolisesti ja moninäkökulmaisesti. Ohjelma täydentää osaltaan Tampereen kaupungin tiedolla ohjaamista voimistamalla nuorten ja nuorten työllisyyttä edistävän ekosysteemin ääntä.

Kuva: Laura Vanzo,
Visit Tampere

1. Työelämään - Työelämä- ja yrittäjyyspolun vahvistaminen

Lapset ja nuoret ovat työelämän tulevaisuus, mutta tuo tulevaisuus myös huolettaa. Tämän takia lasten ja nuorten tietoutta ja positiivisia kokemuksia työelämästä on vahvistettava. Työelämästä tarvitaan oikeaa ja inspiroivaa tietoa eri kasvatus- ja koulutusvaiheissa.

Tämä kampanja kohdistuu lapsiin ja nuoriin taaperosta tohtoriin eli varhaiskasvatuksesta korkeakouluun. Tavoitteena on luoda Tampereen yhteinen Työelämäpolku,

”Ei väliä hommilla niin paljon, kunhan töissä on mukavaa olla ja hyvä ilmapiiri sekä reilu palkka”

joka sisältää sinnikkyys-, yrittäjyys- ja työelämätaitoskasvatuksen keskeisen sisällöt. Ne luodaan palvelumuotoilun avulla yhdeksi ehjäksi kokonaisuudeksi. Tavoitteena on saada tämä kokonaisuus osaksi kaupungin strategiaa.

Kampanja kutsuu kaikkia työelämäkasvatuksen tahoja yhdessä yhdistämään, mallintamaan, konseptoimaan ja uudistamaan kasvatuksen sekä koulutuksen työelä-

mäsältöjä yhdeksi ehyeksi Työelämäpoluksi. Tämä tarkoittaa jo olemassa olevien hyvien toimintatapojen, aineistojen ja tapahtumien tehokasta hyödyntämistä sekä näiden sisällön rikastamista.

Yritteliäs Tampere - Työelämäpolun luominen

Yritteliäs Tampere-verkosto käynnisti Työelämäpolun luomisen vuonna 2023 laatimalla tarkemman toteutussuunnitelman vuosille 2024–2025. Mukana verkostossa ovat var-

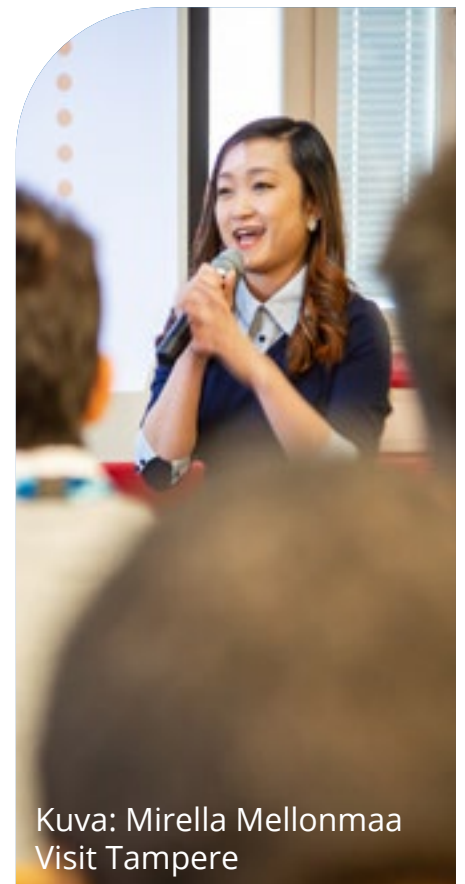
haiskasvatus, perusopetus, toinen aste, korkea-aste, työllisyys- ja kasvupalvelut sekä Tampereen yliopisto.

Yritteliäs Tampere -verkosto kokoaa yhteen Tampereella jo olemassa olevat toimijat lasten ja nuorten työelämäkasvatuksen tueksi matkalla kohti työelämää. Yhteistyöverkosto koostuu kaupungin oman toiminnan lisäksi kasvatus- ja koulutuskumppaneista kuten Nuorten yrittäjyys ja ta-

lous NYT, 4H ja YES-verkosto sekä työelämäkumppaneista kuten esimerkiksi Ensimetri, BusinessTampere, Pirkanmaan Yrittäjät ja Tampereen Kauppakamari.

Työelämäviikko

Yritteliäs Tampere -verkosto järjestää vuosittain viikolla 36 yhteisen Työelämäviikon. Verkosto kutsuu koko Tamperetta mukaan toteuttamaan omassa toiminnassaan tätä teemaviikkoa.

Kuva: Mirella Mellonmaa
Visit Tampere

2. Työ käyntiin – Hyvä työuran ja yrittäjyyden käynnistäminen

Tämä ohjelman kampanjakokonaisuus kohdistuu toisen asteen päättövaiheesta eteenpäin ja työuran käynnistysvaiheisiin aina 30-vuotiaisiin asti. Ohjelma kutsuu työuran käynnistämiseen liittyviä tahoja uudistamaan työnhakutaitoja, työhön perehdyttämistä ja työelämään rekrytointia.

Koulutuksen jälkeen tärkeä vaihe nuorten elämässä on työuran käynnistäminen. Työuran nivelvaiheet, eli siirtymät, kuten koulutuksesta työelämään, työttömyydestä tai sairausjaksoilta työhön, yrityksen perustaminen, palk-

katyöstä yrittäjyyteen ovat usein riskialttiita ja siksi saumakohtiin täytyy kiinnittää erityistä huomiota.

Ensimmäiset työelämäkokemukset ja yrityksen käynnistäminen voivat olla ratkaisevan tärkeitä. Hyvät kokemukset kannustavat, huonot lannistavat. Työuran tai yrittäjyyden käynnistämässä voi olla vaikeuksia ja työttömyysjaksoja, siksi tarvitaan työnhaku- ja yrityksen käynnistämisen taitojen, tietojen ja palvelujen vahvistamista sekä nuorten hyvää vastaanottamista ja perehdyttämistä työelämään. Tarvitaan työnantajia, joille

on sydämen asia antaa nuorille hyvä startti työelämään.

Hyvä startti nuorille työelämään ja yritysyrityksen vahvistaminen

Nuoret tarvitsevat hyvän alun työuralleen ja yritykset tarvitsevat osaavia työntekijöitä. Yrityksille on tärkeää kehittää nuorille suunnattua työelämä-tietoutta ja rekrytointia.

Tampereen kaupungin nuorten työllisyysohjelma toteuttaa yhteistyössä Kauppakamarin ja yritysten kanssa nuorten työelämään perehdyt-

Kuva: Laura Vanzo, Visit Tampere

tämisen ja rekrytoinnin tapah-
tuvia sekä kampanjoita.

Hyvä startti nuorille -kampan-
jassa tähdätään siihen, että
yritykset tarjoavat nuorille
sellaisia työelämään tutus-
tumis- ja ensimmäisiä työ-
paikkoja, joissa kiinnitetään
erityistä huomiota hyvään
sekä kannustavaan vastaan-
ottamiseen ja perehdyttämi-
seen. Nuorten on myös tär-
keää kuulla eri toimialoista ja
niiden tarjoamista mahdolli-
suuksista. Ohjelmassa ja sen
kampanjoissa kutsutaan yri-
tyksiä mukaan nuorten työ-
lisyysohjelman tilaisuuksiin
ja tapahtumiin. Ohjelmassa
edistetään pop-up työnha-
kutapahtumien kehittymistä
sekä rekrytointi-, yrittäjäys
ja työelämä tapahtumien pa-
rempaa hyödyntämistä.

OMA-oppaan käytön lisääminen ja kehittäminen

Työllisyys- ja kasvupalveluis-
sa laaditun oman osaamisen
tunnistamista ja työnhakua
tukevan OMA-oppaan käyt-
töön ottoa oppilaitoksissa ja
työnvälityksessä lisätään ja
hankitaan käyttökokemuksia
OMA-oppaan edelleen kehit-
tämiseksi.

OMA-oppaasta kehitetään
työnantajille työhön pereh-
dyttämistä ja työvoiman
rekrytointia tukeva versio yh-
teistyössä Hyvä startti nuoril-
le -kampanjan kanssa.

Elämisympäristöllä lisää osaajia teollisuuteen ja muille ammattialoille

Tampereen seudulla teolli-
suus on merkittävä toimiala
ja työvoiman saatavuuden
turvaaminen on tulevaisuu-
dessa entistä tärkeämpää.
Työ käyntiin - Hyvä työuran ja
yrittäjäyden käynnistäminen
-kampanjassa toteutetaan
virtuaaliympäristöä hyödyn-
tävä kokeiluhanke, jossa ta-
voitteena on kohentaa teolli-
suuden imagoa ja tehdä
toimialaa tunnetuksi.

Elämisympäristö-hanke to-
teutetaan ensin yläasteella
ja käyttökokemusten myötä
laajennetaan työnhakijoille,
alanvaihtajille, maahanmuut-
tajille ja eri koulutusasteille
sekä muille toimialoille kuin
teollisuus.

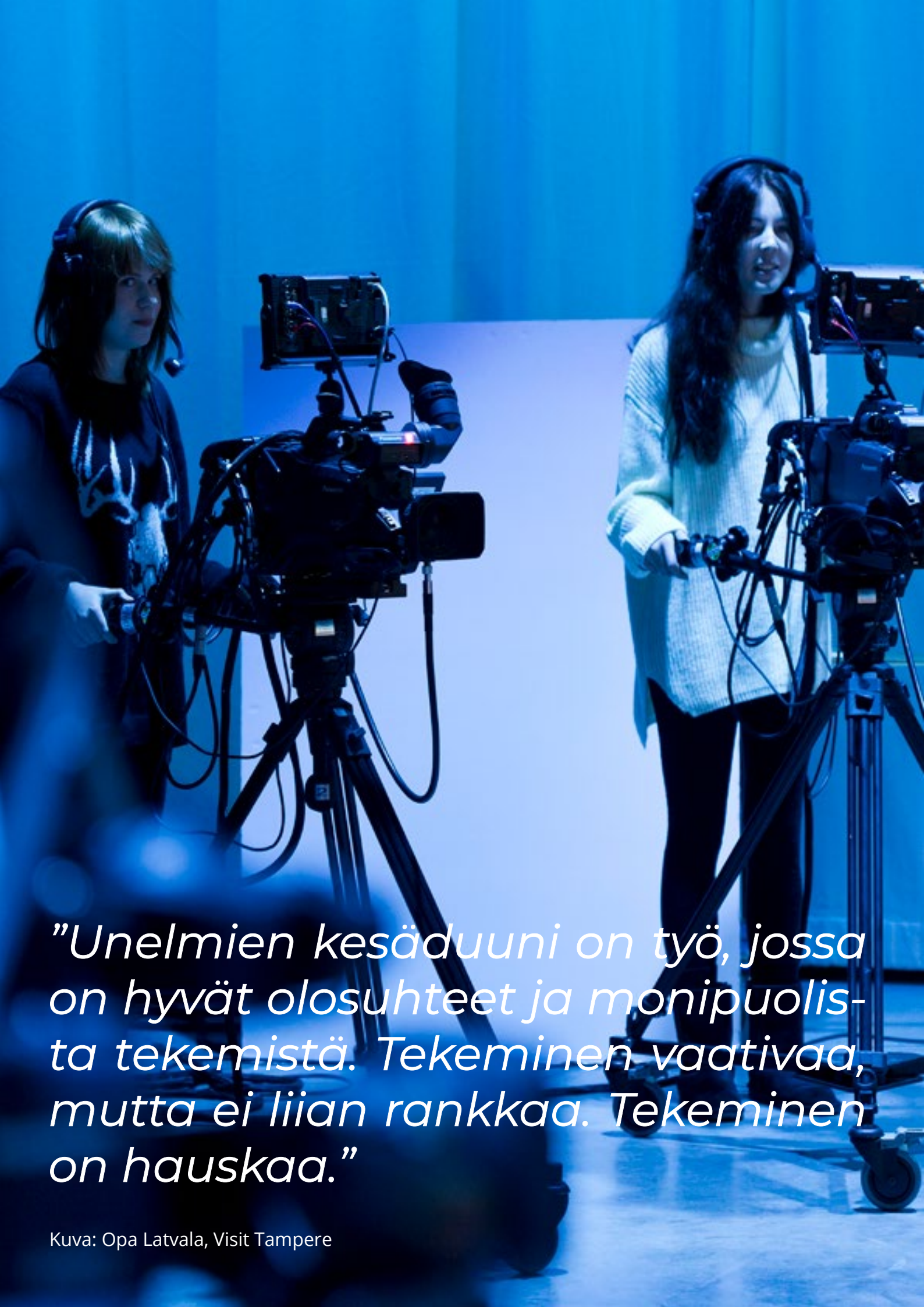
Työllisyys- ja kasvupal- velut startup-toiminnan edistäjänä

Tampereella ei ole tarpeek-
si startup-toimintaa ja siksi
Nuorten työllisyysohjelma
kiinnittää erityistä huomio-
ta yritysten käynnistämi-
seen. Tavoitteena on saada
enemmän startup-yrityksiä
ja onnistumistarinoita Tam-
pereelle. Tämä tapahtuu
Tampereen kaupungin työ-
lisyysohjelman pre-startup
ohjelman kautta, joka kul-
kee nimellä The Dock. Kuu-
den kuukauden ohjelma

tukee henkilöiden matkaa
startup-ideasta yrittäjäksi
ja yritykseksi ja se tarjoaa
mahdollisuuden päästä kiin-
ni startup-ekosysteemiin,
yhteisöön ja sen palveluihin
ennen kuin varsinainen yri-
tystoiminta käynnistyy.

Kuva: Laura Vanzo,
Visit Tampere

"Unelmien kesäduuni on työ, jossa on hyvät olosuhteet ja monipuolista tekemistä. Tekeminen vaativaa, mutta ei liian rankkaa. Tekeminen on hauskaa."

3. Tampereen kaupunki esimerkillisenä nuorten työllistäjänä

Tampereen kaupunki on suuri työnantaja ja nuoret ovat kaupungin tulevaisuus. Siksi Tampereen kaupunki haluaa elää kuten se opettaa. Se luo tällä kampanjakokonaisuudella nuorille hyviä ja esimerkillisiä kokemuksia niin työelämäpolun kuin ensimmäisten työelämäkokemusten ja työllistymisen vaiheissa. Ohjelma kutsuu kaikkia Tampereen kaupungin yksiköitä tarjoamaan nuorille laadukkaita ensi- ja porttityöpaikkoja sekä työelämäkokemuksia.

Työllisyys ja kasvupalvelujen rekrytointipalvelut nuorten tukena

Rekrytointipalvelujen tavoitteena on työvoiman jatkuvan saatavuuden ja vaikuttavan kohtaannon edistäminen.

Palvelut ovat nuorten tukena tekemällä tiivistä yhteistyötä työnantajien kanssa. Tunnistamalla työnantajien työvoimatarpeet ja hyödyntämällä olemassa olevia työllistämisen palveluja voidaan rakentaa jatkuvan työnvälityksen mallia.

Tavoitteena on myös henkilöstöpalvelualan ja suurten yritysten kanssa löytää uusia vaikuttavia työllistämisen polkuja kaikenikäisille. Nuorille suunnatun kesätyösetelin koordinaatio on rekrytointipalvelujen toimintaa ja sen toimintaa kehitetään yhdessä Kesäduuni-kampanjan kanssa.

Kesäduuni-kampanja

Kesäduuni-kampanjan tavoitteena on tarjota Tampereen

ja lähialueiden pienille sekä keskisuurille yrityksille apua kesän rekrytointeihin. Kampanja tarjoaa alustan, jossa voi ilmoittaa kesätyöpaikkoja ja Kesätyösetelipaikkoja.

Työnhakijoiden näkökulmasta kampanja tekee kesätyön hakemisesta mahdollisimman helppoa.

Tavoitteena on vuonna 2024 tavoittaa vähintään 3700 yritystä, joista mukaan kampanjaan saadaan 250 työllistävää yritystä. Nuoria tulee tavoittaa vuoden 2024 aikana vähintään 24000.

Kesätyöseteli

Kesätyöseteli on osa Kesäduuni-kampanjaa. Tukemalla pk-yrityksiä ja järjestöjä vah-

Kuva: Laura Vanzo, Visit Tampere

vistetaan niiden mahdollisuuksia ottaa kesätyöntekijä. Kesätyösetelin avulla edistetään 15–17-vuotiaiden nuorten työllistymistä kesätyöihin. Tavoitteena on saada 350 kesätyöseteliä ja täyttää kaikki paikat vuoden 2024 kampanjassa.

Löydä Kesäduuni! -tapahtumat

Löydä Kesäduuni! -tapahtumien tarkoituksena on yhdistää kesätyön hakijat, ja kesätyöpaikkoja nuorille tarjoavat pienet ja keskisuuret yritykset. Tapahtumissa yrityksillä ja nuorilla on mahdollisuus tehdä sopimuksia työn aloittamisesta. Näin helpotetaan kesätyöntekijöiden rekrytointeja.

Kesäyrittäjyysseteli

Tekemisen kaupunki 2030-strategiassa on yhtenä tavoitteena tukea yritysten syntyä, kasvua ja kansainvälistymistä tuomalla eri toimijat yhteen. Kesäyrittäjyysseteli tukee yrittäjyyttä ja yrittäjäksi aikovia nuoria. Kesäyrittäjyysseteli on osa Kesäduuni-kampanjaa, mikä parantaa Tampereen kaupungin imagoa nuorten työllistämässä.

Nuorisopalveluiden kesätyöharjoittelu

Nuorisopalveluiden kesätyöharjoitteluun ke-palka-

”Paras työ on se, mistä itse pitää!”

taan vuosittain yhteensä 70 nuorta. Kesätyöharjoittelun tehtävät ovat monipuolisia ja ne kestävät viikosta kahteen viikkoon. Lisäksi järjestetään vuosittainen Koh-ti työelämää -leiri, jossa 20 nuorta pääsee Antaverkan leirikeskukseen toteuttamaan erilaisia työtehtäviä ja tutustumaan muutamaammattaihin

Yhteistyö välityömarkkinoilla

Välityömarkkinoiden toiminta ja rakenteet ovat Suomessa muuttumassa erityisesti hyvinvointialueiden muo-

dostamisen myötä. Välityömarkkinoilla tarkoitetaan siirtymiä, joissa nuoret tarvitsevat tukea erilaisten arjen hallinnan ja työllistymisen esteiden voittamiseksi.

Nuorten työllistymisen esteinä voivat olla osaamisen ja työnhakutaitojen puutteiden lisäksi esimerkiksi mielenterveyden ongelmat, puutteellinen arjen hallinta, velkaantuminen ja päihteet. Näiden esteiden voittaminen ja nuorten vahvuuksien ja hyvinvoinnin edistäminen on Tampereen kaupungin, Pirkanmaan hyvinvointialueen ja yhdistysten yhteinen tavoite.

Kuva: Opa Latvala, Visit Tampere

Yhteiskehittämistä tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän. Rinnalla kulkeva sosiaaliohjaus, työkykykoordinaattorin tuki ja sosiaalinen kuntoutus ovat sosiaalihuollon keskeisiä menetelmiä tavoitteisiin pääsemiseksi.

”Koulussa pitäisi kertoa, että opiskelupaikka ei välttämättä määritä loppuelämän työmahdollisuuksia”

Pirkanmaan hyvinvointialue on mukana Ohjaamo toiminnassa ja sen kehittämisessä. Nuorten työllisyysohjelman myötä järjestetään Ohjaamolla nuorisotakuuavustusten jakamisen yhteydessä kolmannen sektorin toimijoiden, Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa ideatyöpajoja ja rakennetaan yhteistyötä siitä, miten yhdistykset voisivat vahvistaa välityömarkkinoiden toimivuutta edessä olevan murroskauden aikana. Yhdistysten toiminta liittyy monella tavoin Tampereen kaupungin kestävästä kehitystä edistävään strategiaan ja tätä täsmennetään ideapajoissa. Ideapajoja järjestetään vuoden 2024 aikana ja 2025–2026 toteutetaan ideoiden pohjalta uutta nuorisotakuuta toteuttavaa palvelujen kehittämistä ja pilotointia.

Tampereen kaupunki myöntää vuosittain nuorisotakuuavustuksia toimintaan, joka edistää koulutuksen tai työ-

voiman ulkopuolella olevien tamperelaisten alle 30-vuotiaiden nuorten työllistymistä, ammattitaitoa sekä vahvistaa osallisuutta ja edistää nuorten hyvinvointia. Avustusta voivat hakea nuorille suunnattuja palveluja tarjoavat voittoa tavoittelemattomat yhdistykset ja yhteisöt. Avustusta myön-

netään siemenrahoituksena tai perusrahoituksena uusien nuorisotakuuta toteuttavien palvelujen kehittämiseen ja pilotointiin.

Nuoret ja SIB-hanke

Nuorten työllisyysohjelmassa seurataan ja arvioidaan, yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa kokemuksia Tampereen SIB-hankkeesta (Social Impact Bond), jossa tuetaan huostaan otettuna olleita nuoria. Hankkeen tavoitteena on se, että hankkeeseen mukaan lähteneistä nuorista 80 prosenttia saa vähintään toisen asteen tutkinnon ja 80 prosenttia on 25-vuotiaana ansiotyössä tai opiskelee. Social Impact Bond tarkoittaa tulosperusteista

Kuva: Laura Vanzo, Visit Tampere

rahoitus sopimusta, mikä on yksi vaikuttavuusinvestoinnin muoto. Vaikuttavuusinvestoinnin avulla pyritään löytämään uudenlaisia ratkaisuja yhteiskunnallisiin haasteisiin, kuten lasten ja nuorten syrjäytymiseen. Nuorten työllisyysohjelman työpajoissa kuullaan SIB-hankkeen tuloksista ja arvi-

Kuva: Laura Vanzo, Visit Tampere

oidaan miten tulosperustaista sopimustoimintaa voisi mahdollisesti hyödyntää muussa nuorten syrjäytymistä ehkäisevässä ja hyvinvointia lisäävässä toiminnassa.

Nuorten työllisyysohjelma ja Tampereen Älykaupunki kaupunkilaisille -ohjelma

Tampere kehittää voimakkaasti tiedolla ohjaamista. Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelman tavoitteena on tamperelaisten hyvinvoinnin lisääminen, kaupungin osamisen kehittäminen, alueen elinvoiman vahvistaminen ja uuden liiketoiminnan mahdollisuuksien edistäminen datan ja kestäväen digitaalisen murroksen avulla.

Nuorten työllisyysohjelma täydentää Tampereen kaupungin tiedolla ohjaamista tuomalla tietoa ja havaintoja koulutuksen aikaisen saumattoman työelämäpolun ja hyvän työuran käynnistämisen toteutumisesta, mahdollisuuksista ja pulmakohdista. Nuorten työllisyysohjelma voimistaa nuorten ja nuorten työllisyyttä edistävän ekosysteemin ääntä tiedolla johtamisessa. Nuorten ohjelmassa toteutetaan tiedonvaihtoa erityisesti Koulutuspolut, Kansainvälinen Tampere ja Yrityspalvelut Lippulaivojen kanssa Nuorten työllisyysohjelman toteutumista arvioivissa työpajoissa.

Kotoutuminen ja nuoret

Nuorten kotoutuminen on erityisasemassa ja palveluiden kulttuurisesta sekä kielellisestä saavutettavuudesta huolehditaan. Erityisen tärkeää on yhdyspintatyö eri oppilaitosten, hyvinvointialueen, Tampereen kaupungin KOTO-tiimin ja muiden verkostojen kanssa.

On myös huomioitava toisen polven maahanmuuttajanuoret. He tarvitsevat asemansa vuoksi erityistä tukea. Vaikka heidän äidinkieltensä olisi suomi, heitä kohdellaan silti eri tavalla kuin kantasuomalaisen näköisiä. Siksi he ovat haavoittuvassa asemassa. Syrjäytymisen riskit kuten lapsiperheköyhyys voivat kasautua näille nuorille.

Monikielinen neuvonta Mainio

Statusvapaa monikielinen neuvonta Mainio tarjoaa neuvontapalveluja kaikille täysi-ikäisille ilman ajanvarausta 14 eri kielellä. Mainion yleisneuvonta perehdyttää nuoria omatoimiseen asiointiin kulttuurisensitiivisin menetelmin. Mainion verkostotyössä huomioidaan myös työperustaisen hyväksikäytön ehkäisy, rasismi ja hyvinvoinnin edistäminen. Tavoitteena on, että nuorten ohjaus eri palveluihin on selkeää ja palvelupolkujen kuvaus toteutetaan selkokielellä.

Palveluiden takaamisen lisäksi puututaan proaktiivisin toimin maahanmuuttajanuorten asemaan purkamalla segregatiota, tekemällä antirasistista työtä ja toteuttamalla köyhyys- ja hyvinvointiohjelma.

International House Tampere

International House Tampereen kansainväliset rekrytointikoordinaattorit huomioivat Tampereella opiskelevat ja työtä hakevat kansainväliset osaajat

esitellessään alueen työnantajille osaavan työvoiman mahdollisuuksia.

Lisäksi International House Tampere toteuttaa harjoitteluohjelmaa, jolla tarjotaan vuosittain mahdollisuus kolmelle kansainväliselle opiskelijalle päästä harjoitteluun. Ohjelma pitää sisällään 2. asteen ja korkeakouluopiskelijan harjoittelumahdollisuuden. Korkeakouluopiskelijoilla sisältyy harjoitteluun mahdollisuus opinnäytetyön laatimiseen.

Ohjaamo nuorten työllisyyttä edistävän vuoropuhelun edistäjänä

Tampereen Ohjaamo on yksi tärkeä näköalapaikka ja reitti työllisyyttä edistävän yhteistyön toteutumiseen. Ohjaamon matalan kynnyksen kokonaisvaltainen nuorten palvelu avaa yhteyksiä koko nuoria palvelemaan ekosysteemiin. Ohjaamoa kehitetään ohjelmakauden aikana nuorten työllistymistä edistävien tahojen kohtaamispaikkana. Ohjaamo tarjoaa foorumin työllisyysohjelman kampanjoiden vuoropuhelulle ja järjestää vuosittaiset arviointityöpajat. Se toteuttaa ja kehittää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa elävän ohjelman toteuttamista, ohjelman viestintää ja nuorten monikanavaista osallistumista.

Nuorten työllisyysohjelmasta saadut kokemukset voivat lisätä ymmärrystä ekosysteemisen yhteistyön toteuttamisesta, mahdollisuuksista ja kehittämistarpeista. Työllisyysohjelman aikana toteutettava vuoropuhelu ja monenkeskinen ohjautuminen antaa siten panoksen Tampereen kaupungin tiedolla johtamiselle ja työllisyyttä edistävän yhteistyön kehitykselle.

Kuva: Armi Kulmakorpi

4. Ohjelma eläväksi - Nuoret mukaan!

Ohjelman toteutusaika on 2024–2026 ja se käynnistyy edellä kuvatuilla kampanjakokonaisuuksilla (työelämä- ja yrittäjyyspolun vahvistaminen, hyvä työuran ja yrittäjyyden käynnistäminen sekä Tampereen kaupunki esimerkillisenä nuorten työllistäjänä.)

Neljännän kampanjakokonaisuuden tehtävänä on tehdä ohjelma eläväksi ja interaktiiviseksi. Tavoitteena on saada nuoret aidosti mukaan ohjelman palveluihin, arvioinnin toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Aloite ohjelmaan tuli nuorilta ja nuorten ideoita tarvitaan koko ohjelman ajan. Nuoret rikastuttavat sisältöä ja kehittävät nuorten tavoittamista ja monikanavaista viestintää. Ohjelma voimistaa nuorten panosta kaikessa ohjelman eri toiminnoissa. Ohjelma kutsuu kaikkia nuorten työllistämistä edistäviä tahoja edelleen kehittämään ja rikastamaan ohjelmaa.

Viestintä ja markkinointi

Ohjelman viestintää ja markkinointia johtaa kampanjojen vastaavat, jotka määrittelevät kampanjan ulkoisen ja sisäisen viestinnän tarpeita. Näitä toteutetaan yhteistyös-

sä ohjelman kumppaneiden ja Tampereen kaupungin viestintä- ja markkinointiasiantuntijoiden kanssa.

Ohjelman kampanjojen toimenpiteistä tehdään erilliset markkinointi- ja viestintäsuunnitelmat kanavaratkaisuineen.

Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto

Tampereen nuorisovaltuusto on nuorten vaikuttajaryhmä, joka tuo nuorten ääntä esiin kaupungin päätöksenteossa ja pyrkii parantamaan heidän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiaan sekä yleistä asemaa. Nuorisovaltuuston toiminta on puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta. Nuorisovaltuusto tekee kannanottoja, mielipidekirjoituksia, lausuntoja sekä aloit-

teita kaupungille nuorille tärkeistä ja ajankohtaisista asioista. Lisäksi se tapaa kaupungin päättäjiä säännöllisesti sekä edustaa nuoria esimerkiksi kaupunginvaltuustossa ja lautakunnissa.

Nuorisovaltuusto seuraa nuorten työllisyysohjelman toteutumista ja tekee siihen aloitteita. Valtuuston tapahtuma- ja viestintätiimit antavat neuvoja nuorille suunnatun viestinnän toteutustavoista.

Monikanavaisuus ja vuorovaikutteisuus ohjelman toteuttamisen tukena

Ohjelman elävyys on avoimuutta ja monikanavaisuutta myös sosiaalisen median kautta.

Kuva: Laura Vanzo, Visit Tampere

Ohjelmaa pidetään elävänä Aktori-toiminnan, Wilma-viestien, Vaikuta! -teemapäivien, Digiraadin, Erätauon, omien nettisivujen ja someviestinnän sekä Ohjaamon toteuttaman vuoropuhelun avulla. Ohjaamo tukee työllisysohjelman elävöittämistä tarjoamalla foorumin kampanjoiden ja nuorten vuoropuhelulle.

Ohjelman elävöittämiseen valitaan kulloiseenkin tilanteeseen sopivia toimintatapoja ja välineitä. Seuraavassa esimerkkejä käytettävistä välineistä:

Aktorit

Aktorit on WhatsApp-ryhmä, joka kokoaa yhteen vaikuttamisesta kiinnostuneet nuoret. Ryhmässä nuori kuulee vaikuttamisen paikoista ja mahdollisuuksista, kyselyistä, työpajoista ja tapahtumista, joihin voi tarttua sekä kertoa mielipiteensä itseään kiinnostaviin aiheisiin. Ryhmä toimii lukuvuoden ajan syksystä loppukevääseen ja siihen voi liittyä 13–19-vuotiaat.

Digiraati

Digiraati on verkkopalvelu, jossa voi osallistua keskusteluun ohjelman ajankohtaisista aiheista. Raadin tarkoituksena on tarjota nuorille yhdenvertainen mahdollisuus saada äänensä kuuluviin ohjelmaan liittyvissä kysymyksissä. Digiraadissa osallistujat kes-

kustelevat ennalta sovitusta aiheesta kahden tai kolmen viikon ajan. Keskustelu käydään kirjallisesti nimimerkeillä palvelun omalla suljetulla keskustelupalstalla. Tavoitteena on muodostaa raadin keskusteltavana olevasta aiheesta loppulausuma, joka välitetään eteenpäin kampanjavastaville ja ohjelman ohjausryhmälle.

Keskustelua ohjaa ja valvoo sovittu henkilö, joka huolehtii keskustelun etenemisestä, turvallisuudesta ja sujuvuudesta.

Erätauko

Erätauko on tapa käynnistää ja käydä rakentavaa yhteiskunnallista keskustelua. Erätauon avulla voi tuoda eri lähtökohdista olevia henkilöitä käymään tasavertaista keskustelua. Sen avulla voi saada paikalle myös heidät, jotka herkästi jäävät keskustelun ulkopuolelle.

Erätauon lähestymistapa on dialogi, jossa tähdätään aiheen, toisen henkilön tai itsensä parempaan ymmärtämiseen. Parhaimmillaan dialogissa syntyy ennalta-arvaamattomia oivalluksia ja uutta ajattelua.

Erätaukoa voidaan käyttää ohjelmassa prosessin osana tai prosessin aluksi, kun on tarve ymmärtää paremmin esimerkiksi erilaisten henkilöiden näkemyksiä tai kun

tarvitaan aiheen syvempää ymmärrystä tai erilaisten ihmisten tasavertaista kohtaamista.

Wilma

Suosittu opetuksen ja oppimisen alusta Wilma luo digitaalista opinpolkua aina päiväkodista toisen asteen oppilaitoksiin asti. Wilman kautta voidaan lähettää nuorten työllisysohjelmaan liittyviä kyselyjä ja tapahtuma tiedotteita.

Vaikuta! -päivät

Vaikuta! -teemapäivä on pelilisiä menetelmiä hyödyntävä tapahtumakonsepti, jonka tavoitteena on innostaa ja kannustaa nuoria vaikuttamiseen sekä vahvistaa nuorten yhteiskunnallista osallistumista ja demokratiataitoja. Teemapäivä mahdollistaa nuorten ja kaupungin vuorovaikutuksen sekä nuorten ajatusten ja ideoiden keräämisen eri tahojen, kuten kunnan päätöksenteon tueksi. Tapahtumaa on tekevässä erilaisia yhteistyötahoja, jotka tulevat keräämään ja kuulemaan nuorten ajatuksia ajankohtaisiin aiheisiin.

Nuorten työllisyysohjelman toteutuskartta

	2024 Kampanjoiden käynnistäminen	2025 Täydennykset ja muunnelmät	2026 Tulosten vakiinnuttaminen
Ohjelman yhteiset työpajat	MAALISKUU Julkistaminen MARRASKUU Arviointityöpaja: kampanjoiden arvio, jatko, ja mahdolliset muunnelmät	MARRASKUU Kampanjoiden arvio, jatko ja vakiinnuttamisen suunnittelu	MARRASKUU Loppuarvio
Kampanjoiden työajat ja tapahtumat	Kullakin kampanjalla omia ja yhteisiä tapahtumia ja työpajoja	Kullakin kampanjalla omia ja yhteisiä tapahtumia ja työpajoja	Kullakin kampanjalla omia ja yhteisiä tapahtumia ja työpajoja
TYÖELÄMÄÄN Työelämä- ja yrittäjyyspolun vahvistaminen	Työelämäpolun/ Yritteliäs Tampere -verkoston käynnistys Työelämäviikko (viikko 36) Oma oppaan käytön lisääminen kouluissa -käynnistys Elämysympäristöllä lisää osajia käynnistys	Työelämäpolun/Yritteliäs Tampere -verkosto jatko Työelämäviikko (viikko 36) Oma oppaan käytön lisääminen kouluissa -jatko Elämysympäristöllä lisää osajia -jatko	Työelämään kampanjakokonaisuuden tulosten arviointi ja vakiinnuttaminen
TYÖ KÄYNTIIN Hyvä työuran ja yrittäjyyden käynnistäminen	Nuorille Hyvä startti - aloitus Oma opas työnvälityksessä Oma oppaan työnantajaversio Pop-up työnhakutapahtumat Rekrytointi -yrittäjyys ja työelämä-tapahtumat	Nuorille Hyvä startti - jatkuu Oma opas työnvälityksessä jatkuu Oma oppaan työnantajaversio jatkuu Pop-up työnhakutapahtumat Rekrytointi -yrittäjyys ja työelämä-tapahtumat	Työ käyntiin -kampanjakokonaisuuden tulosten arviointi ja vakiinnuttaminen
TAMPEREEN KAUPUNKI EDELLÄKÄVIJÄNÄ	Kesäduuni-kampanja Nuoret SIB-hanke Yhteydet Älykaupunkiohjelmaan TYKAS rekrytointi Kotoutuminen ja nuoret Ohjaamo ekosysteemin vuoropuhelun edistäjänä Tiedotuskampanja käyntiin	Kesäduuni-kampanja Nuoret SIB-hanke Yhteydet Älykaupunkiohjelmaan TYKAS rekrytointi Kotoutuminen ja nuoret Ohjaamo ekosysteemin vuoropuhelun edistäjänä Tiedotuskampanjan jatko	Tampereen kaupunki edelläkävijänä kampanjakokonaisuuden tulosten arviointi ja vakiinnuttaminen
ELÄVÄ OHJELMA	Viestintäsuunnitelma Nuorisovaltuusto Ohjaamo foorumina Tilanteeseen sopivat toimintatavat ja välineet	Nuorisovaltuusto Ohjaamo foorumina Tilanteeseen sopivat toimintatavat ja välineet	Elävä ohjelma -kampanjan tulosten arviointi ja vakiinnuttaminen

Liitteet

Liite 1. Alle 30-vuotiaiden työttömyys on Tampereella selvästi laskenut vuodesta 2020, mutta 2023 noussut jonkin verran, kuten suurista kaupungeista esimerkiksi myös Oulussa.

Liite 2. Pitkäaikaistyöttömyys (yli vuoden yhtäjaksoisesti) alle 30-vuotiailla on Tampereella laskenut selvästi vuodesta 2021, loppuvuonna 2023 on lievää nousua, kuten on ollut Oulussakin.

17.3.2024

2

TAMPERE

Särkänniemi.fi